C/2025/5112

22.9.2025.

EIROPAS SISTĒMISKO RISKU KOLĒĢIJAS IETEIKUMS

(2025. gada 9. jūlijs)

ar ko groza Ieteikumu ESRK/2015/2 par makrouzraudzības politikas pasākumu pārrobežu ietekmes novērtēšanu un brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu

(ESRK/2025/5)

(C/2025/5112)

EIROPAS SISTĒMISKO RISKU KOLĒĢIJAS VALDE,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu ([1]) un jo īpaši tā IX pielikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1092/2010 (2010. gada 24. novembris) par Eiropas Savienības finanšu sistēmas makrouzraudzību un Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas izveidošanu ([2]) un jo īpaši tās 3. pantu un 16.–18. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 ([3]), un jo īpaši tās 458. pantu,

ņemot vērā Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Lēmumu ESRK/2011/1 (2011. gada 20. janvāris), ar ko pieņem Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Reglamentu ([4]), un jo īpaši tā 18.–20. pantu,

tā kā:

(1) Lai nodrošinātu saskaņotus un efektīvus makrouzraudzības politikas pasākumus, ir svarīgi papildināt Savienības tiesību aktos paredzēto atzīšanu ar brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu.

(2) Regulējuma brīvprātīgai makrouzraudzības politikas pasākumu savstarpējai atzīšanai, kurš noteikts Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikumā ESRK/2015/2 ([5]), mērķis ir nodrošināt, ka visi uz riska darījumu pamata noteiktie makrouzraudzības politikas pasākumi, kas aktivizēti vienā dalībvalstī, tiek savstarpēji atzīti citās dalībvalstīs.

(3) Zviedrijas Finanšu uzraudzības iestāde (*Finansinspektionen*), rīkojoties kā norīkotā iestāde Regulas (ES) Nr. 575/2013 458. panta nolūkā, 2025. gada 30. aprīlī paziņoja Eiropas Sistēmisko risku kolēģijai (ESRK) par savu nodomu pagarināt divu spēkā esošu stingrāku valsts pasākumu piemērošanas periodu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 458. panta 2. punkta d) apakšpunkta iv) punktu.

(4) Proti, *Finansinspektionen* paziņoja ESRK par nodomu: a) no 2025. gada 31. decembra uz diviem gadiem vai līdz makrouzraudzības un sistēmisko risku pastāvēšanas beigām pagarināt pašlaik piemērojamo zemāko robežvērtību 25 % apmērā riska darījumu svērtajai vidējai riska pakāpei, kura piemērojama ar nekustamo īpašumu nodrošinātiem mazapjoma riska darījumiem Zviedrijā; un b) no 2025. gada 30. septembra uz diviem gadiem vai līdz makrouzraudzības un sistēmisko risku pastāvēšanas beigām pagarināt i) pašlaik piemērojamo zemāko robežvērtību 35 % apmērā vidējai riska pakāpei, kura portfeļu līmenī piemērojama ar komerciālo nekustamo īpašumu nodrošinātiem riska darījumiem ar juridiskajām personām, un ii) pašlaik piemērojamo zemāko robežvērtību 25 % apmērā vidējai riska pakāpei, kura portfeļu līmenī piemērojama ar mājokļu nekustamo īpašumu nodrošinātiem riska darījumiem ar juridiskajām personām. Spēkā esošos stingrākos nacionālos pasākumus piemēro gan individuāli, gan konsolidēti visām kredītiestādēm, kuras licencētas Zviedrijā un regulatīvo kapitāla prasību aprēķināšanai izmanto uz iekšējiem reitingiem balstīto (IRB) metodi.

([1]) OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.
([2]) OV L 331, 15.12.2010., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj.
([3]) OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.
([4]) OV C 58, 24.2.2011., 4. lpp.
([5]) Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikums ESRK/2015/2 (2015. gada 15. decembris) par makrouzraudzības politikas pasākumu pārrobežu ietekmes novērtēšanu un brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu (OV C 97, 12.3.2016., 9. lpp.).

(5) ESRK Valde iepriekš ir nolēmusi iekļaut šos pasākumus to makrouzraudzības politikas pasākumu sarakstā, kurus ieteikts savstarpēji atzīt saskaņā ar Ieteikumu ESRK/2015/2 ([6]).

(6) Paziņojumi, kas no *Finansinspektionen* saņemti 2025. gada 30. aprīlī, ietver lūgumu ESRK ieteikt veikt makrouzraudzības politikas pasākumu savstarpēju atzīšanu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 458. panta 8. punktu individuālā, subkonsolidētā un konsolidētā līmenī.

(7) Makrouzraudzības pasākumu savstarpēja atzīšana, ko aktivizē citu dalībvalstu iestādes konsolidēti, subkonsolidēti un individuāli, neatkarīgi no tā, vai attiecīgie riska darījumi tiek turēti ar meitasuzņēmumu vai filiāļu palīdzību vai izriet no tiešas pārrobežu kreditēšanas, ierobežo kapitāla pārnesi un regulējuma arbitrāžu, novērš sistēmiskos riskus un tādējādi veicina makrouzraudzības politikas vispārējo efektivitāti, nodrošinot, ka paaugstinātie riski tiek novērsti ne tikai dalībvalstī, kas ieviesusi makrouzraudzības pasākumu, bet arī citās dalībvalstīs, kurās banku grupas pakļautas šādiem paaugstinātiem riskiem. Tāpēc atzīšanai vajadzētu būt vērstai arī uz to, lai nodrošinātu, ka banku grupas, kas pakļautas šiem sistēmiskajiem riskiem, ir pietiekami noturīgas. Tāpēc makrouzraudzības pasākumi, kas izriet no lēmuma atzīt citu dalībvalstu makrouzraudzības pasākumus, parasti būtu jāpiemēro konsolidēti, subkonsolidēti un individuāli.

(8) Pēc *Finansinspektionen* lūguma ESRK un nolūkā: a) novērst to, ka īstenojas negatīva pārrobežu ietekme, Zviedrijā saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 458. panta 2. punkta d) apakšpunkta iv) punktu piemēroto makrouzraudzības politikas pasākumu īstenošanai izraisot kapitāla pārnesi un regulējuma arbitrāžu, un b) saglabāt vienlīdzīgus konkurences apstākļus Eiropas Savienībā iedibinātām kredītiestādēm, ESRK Valde nolēmusi turpināt iekļaut šos pasākumus to makrouzraudzības politikas pasākumu sarakstā, kurus ieteikts savstarpēji atzīt saskaņā ar Ieteikumu ESRK/2015/2, un ieteikt šo pasākumu savstarpēju atzīšanu konsolidēti, subkonsolidēti un individuāli.

(9) ESRK Ieteikumā ESRK/2015/2, kas grozīts ar Ieteikumu ESRK/2017/4 ([7]), ieteikts, ka attiecīgajai iestādei, kas aktivizē makrouzraudzības politikas pasākumu, iesniedzot ESRK savstarpējas atzīšanas lūgumu, būtu jāierosina būtiskuma robežvērtība, zem kuras atsevišķa finanšu pakalpojumu sniedzēja pakļautību identificētajam makrouzraudzības riskam jurisdikcijā, kurā aktivizējošā iestāde piemēro makrouzraudzības politikas pasākumu, var uzskatīt par nebūtisku. ESRK vajadzības gadījumā var ierosināt noteikt atšķirīgu robežvērtību.

(10) Saņemtajos paziņojumos norādīts, ka iestāžu līmeņa būtiskuma robežvērtība, kura attiecas uz pašreizējo vidējās riska pakāpes zemāko robežvērtību 25 % apmērā ar nekustamo īpašumu nodrošinātiem mazapjoma riska darījumiem Zviedrijā, būtu jāsaglabā 5 mljrd. SEK apmērā. Iestāžu līmeņa būtiskuma robežvērtība 5 mljrd. SEK apmērā būtu jāsaglabā arī attiecībā uz pašreizējo vidējās riska pakāpes zemāko robežvērtību 35 % apmērā, ko portfeļu līmenī piemēro tādiem riska darījumiem ar juridiskajām personām, kas nodrošināti ar komerciālo nekustamo īpašumu, un attiecībā uz pašreizējo riska pakāpes zemāko robežvērtību 25 % apmērā, ko portfeļu līmenī piemēro tādiem riska darījumiem ar juridiskajām personām, kas nodrošināti ar mājokļu nekustamo īpašumu. Abas robežvērtības būtu jānovērtē konsolidētā, subkonsolidētā un individuālā līmenī.

(11) Šis Ieteikuma ESRK/2015/2 grozījums neietekmē to, ka arī turpmāk tiek ieteikts savstarpēji atzīt Zviedrijas iestāžu aktivizētos nacionālos makroprudenciālos pasākumus, kā norādīts Ieteikumā ESRK/2023/4 ([8]). Pašreizējie Ieteikuma ESRK/2015/2 grozījumi atspoguļo to, ka tagad tiek ieteikts veikt savstarpēju atzīšanu individuāli, subkonsolidēti un konsolidēti. Tāpēc parastais trīs mēnešu pārejas periods pēc šā ieteikuma publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* piemērojams tikai pasākumiem vai to grozījumiem, ko nacionālās iestādes pieņems, lai individuālā, subkonsolidētā un konsolidētā līmenī savstarpēji atzītu abas riska pakāpes zemākās robežvērtības.

([6]) Sk. Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikumu ESRK/2023/4 (2023. gada 6. jūlijs), ar ko groza Ieteikumu ESRK/2015/2 par makrouzraudzības politikas pasākumu pārrobežu ietekmes novērtēšanu un brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu (OV C 307, 31.8.2023., 1. lpp.); sk. arī Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikumu ESRK/2019/1 (2019. gada 15. janvāris), ar ko groza Ieteikumu ESRK/2015/2 par makrouzraudzības politikas pasākumu pārrobežu ietekmes novērtēšanu un brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu (OV C 106, 20.3.2019., 1. lpp.).

([7]) Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikums ESRK/2017/4 (2017. gada 20. oktobris), ar ko groza Ieteikumu ESRK/2015/2 par makrouzraudzības politikas pasākumu pārrobežu ietekmes novērtēšanu un brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu (OV C 431, 15.12.2017., 1. lpp).

([8]) Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas Ieteikums ESRK/2023/4 (2023. gada 6. jūlijs), ar ko groza Ieteikumu ESRK/2015/2 par makrouzraudzības politikas pasākumu pārrobežu ietekmes novērtēšanu un brīvprātīgu savstarpēju atzīšanu (OV C 307, 31.8.2023., 1. lpp).

(12) Tāpēc attiecīgi jāgroza Ieteikums ESRK/2015/2,

IR PIEŅĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

GROZĪJUMS

Ieteikuma ESRK/2015/2 pielikumu groza saskaņā ar šā ieteikuma pielikumu.

Frankfurtē pie Mainas, 2025. gada 9. jūlijā

ESRK Valdes vārdā –
ESRK sekretariāta vadītājs
Francesco MAZZAFERRO

PIELIKUMS

Ieteikuma ESRB/2015/2 pielikumu groza šādi:

1. ar šādu iedaļu attiecībā uz Zviedriju aizstāj iedaļu "I. Pasākumu apraksts":

"I. Pasākumu apraksts

1. Zviedrijas pasākums, ko piemēro saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 458. panta 2. punkta d) apakšpunkta iv) punktu un nosaka kredītiestādēm, kuras licencētas Zviedrijā un izmanto IRB metodi, ir kredītiestādei specifiska 25 % zemākā robežvērtība riska darījumu svērtajai vidējai riska pakāpei, kuru piemēro portfeļiem, kas ietver ar nekustamo īpašumu nodrošinātus mazapjoma riska darījumus ar parādniekiem, kuri ir Zviedrijas rezidenti. Riska darījumu svērtā vidējā riska pakāpe ir atsevišķu riska darījumu vidējā riska pakāpe, kas aprēķināta saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 154. pantu un svērta pēc attiecīgās riska vērtības. Pasākumu piemēro konsolidēti un individuāli.

2. Zviedrijas pasākums, ko piemēro saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 458. panta 2. punkta d) apakšpunkta iv) punktu un nosaka kredītiestādēm, kuras licencētas Zviedrijā un izmanto IRB metodi, ir kredītiestādei specifisks minimālais līmenis (zemākā robežvērtība) 35 % apmērā riska darījumu svērtajai vidējai riska pakāpei, ko piemēro konkrētiem riska darījumiem ar juridiskajām personām, kuri nodrošināti ar komerciālo nekustamo īpašumu hipotēkām, un kredītiestādei specifisks minimālais līmenis (zemākā robežvērtība) 25 % apmērā riska darījumu svērtajai vidējai riska pakāpei, ko piemēro konkrētiem riska darījumiem ar juridiskajām personām Zviedrijā, kuri nodrošināti ar mājokļu nekustamo īpašumu hipotēkām. Riska darījumu svērtā vidējā riska pakāpe ir atsevišķu riska darījumu vidējā riska pakāpe, kas aprēķināta saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 153. pantu un svērta pēc attiecīgās riska vērtības. Šis pasākums neattiecas uz riska darījumiem ar juridiskajām personām, kas nodrošināti ar i) lauksaimniecības īpašumiem, ii) īpašumiem, kas tieši pieder pašvaldībām, pavalstīm vai reģioniem, iii) īpašumiem, kuros vairāk nekā 50 % no īpašuma izmanto pašu uzņēmējdarbībai, un iv) daudzdzīvokļu īpašumiem, kuros īpašuma mērķis nav komerciāls (piemēram, mājokļu apvienībām, kas pieder iemītniekiem un ir bezpeļņas organizācijas) vai kuros ir mazāk nekā četri mājokļi. Pasākumu piemēro konsolidēti un individuāli.";

2. ar šādu punktu attiecībā uz Zviedriju aizstāj iedaļas "II. Savstarpēja atzīšana" 3. punktu:

"3. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 458. panta 5. punktu attiecīgajām dalībvalstu iestādēm tiek ieteikts atzīt Zviedrijas pasākumus, piemērojot tos iekšzemē licencētām kredītiestādēm, kuras izmanto IRB metodi un kurām ir attiecīgi riska darījumi Zviedrijā, tostarp mazapjoma riska darījumi, kas nodrošināti ar mājokļu nekustamo īpašumu, un riska darījumi ar juridiskajām personām, kas nodrošināti ar komerciālo vai mājokļu nekustamo īpašumu. Savstarpēja atzīšana būtu jāpiemēro konsolidēti, subkonsolidēti un individuāli, neatkarīgi no tā, vai attiecīgie riska darījumi tiek turēti ar meitasuzņēmumu vai filiāļu palīdzību vai izriet no tiešas pārrobežu kreditēšanas. Saskaņā ar C ieteikuma 2. punktu attiecīgajām iestādēm tiek ieteikts ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā pēc šā ieteikuma publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* īstenot pasākumu, kas ir tāds pats kā aktivizētājas iestādes Zviedrijā piemērotais pasākums.";

3. ar šādiem punktiem attiecībā uz Zviedriju aizstāj iedaļas "III. Būtiskuma robežvērtība" 6., 7. un 8. punktu:

"6. Saskaņā ar Ieteikuma ESRK/2015/2 2.2.1. iedaļu dalībvalstu attiecīgās iestādes var noteikt izņēmumu individuālām iekšzemē licencētām kredītiestādēm, kuras izmanto IRB metodi un kurām ir riska darījumi, kas nepārsniedz būtiskuma robežvērtību 5 mljrd. SEK apmērā attiecībā uz pasākumiem, kas minēti attiecīgi 1. un 2. punktā. Piemērojot būtiskuma robežvērtību, attiecīgajām iestādēm jākontrolē riska pozīciju būtiskums, un, ja tiek pārsniegta 5 mljrd. SEK būtiskuma robežvērtība, tām tiek ieteikts piemērot attiecīgos Zviedrijas pasākumus individuālām iekšzemē licencētām kredītiestādēm, kurām iepriekš noteikts izņēmums. Riska darījumu būtiskums būtu jānovērtē konsolidēti, subkonsolidēti un individuāli, un, novērtējot tos subkonsolidēti un konsolidēti, riska darījumu būtiskuma robežvērtības aprēķinā būtu jāiekļauj visi riska darījumi, kas tiek turēti ar meitasuzņēmumu vai filiāļu palīdzību vai izriet no tiešas pārrobežu kreditēšanas.

7. Ja nevienai iekšzemē licencētai kredītiestādei, kas izmanto IRB metodi, meitasuzņēmumos vai filiālēs Zviedrijā un/vai tiešā pārrobežu kreditēšanā nav 1. punktā minēto mazapjoma riska darījumu, kuru apjoms pārsniedz 5 mljrd. SEK, dalībvalstu attiecīgās iestādes saskaņā ar Ieteikuma ESRK/2015/2 2.2.1. iedaļu var nolemt neveikt pasākuma savstarpējo atzīšanu. Šādos gadījumos attiecīgajām iestādēm jākontrolē riska pozīciju būtiskums, un tām tiek ieteikts atzīt 1. punktā minēto pasākumu, ja iekšzemē licencēta kredītiestāde, kura izmanto IRB metodi, pārsniedz 5 mljrd. SEK robežvērtību.

8. Ja nevienai iekšzemē licencētai kredītiestādei, kas izmanto IRB metodi, meitasuzņēmumos vai filiālēs Zviedrijā un/vai tiešā pārrobežu kreditēšanā nav 2. punktā minēto riska darījumu ar juridiskajām personām, kuru apjoms pārsniedz 5 mljrd. SEK, dalībvalstu attiecīgās iestādes saskaņā ar Ieteikuma ESRK/2015/2 2.2.1. iedaļu var nolemt neveikt pasākuma savstarpējo atzīšanu. Šādos gadījumos attiecīgajām iestādēm jākontrolē riska pozīciju būtiskums, un tām tiek ieteikts atzīt 2. punktā minēto pasākumu, ja iekšzemē licencēta kredītiestāde, kura izmanto IRB metodi, pārsniedz 5 mljrd. SEK robežvērtību.”